

1. Công tác chuẩn bị cho việc dạy học 1 bài học trực tuyến

1.1. Bước 1: Biên soạn kế hoạch bài dạy và xây dựng tư liệu

So với việc dạy học trên lớp, việc biên soạn kế hoạch bài dạy khi thực hiện dạy học trực tuyến đòi hỏi một cách tiếp cận mới để đạt hiệu quả:

- Thứ nhất, tăng cường đổi mới về phương pháp dạy học, biên soạn tiến trình dạy học phù hợp: Chẳng hạn, tăng cường chỉ dẫn để học sinh sử dụng có hiệu quả SGK và môi trường xung quanh học sinh tại gia đình;
- Thứ nhất, sưu tầm hoặc xây dựng tư liệu dạy học phù hợp với bài học: Chẳng hạn, chuyển thể một số nội dung (kiến thức cốt lõi) của bài học thành PowerPoint để vừa giảng bài qua mạng, vừa làm tư liệu cho học sinh tự học; Dùng điện thoại hoặc phần mềm quay màn hình máy tính để ghi hình trước một số nội dung cần giảng; ghi chú những chỉ dẫn cần thiết cho học sinh thành file.
- Thứ ba, có phương án đánh giá trong quá trình và sau mỗi bài học nhằm 3 mục đích: một là đánh giá được ngay thái độ học tập của học sinh có nghiêm túc hay không (vì nội dung hỏi nằm trong video bài giảng, SGK và tài liệu mà cô đã giao nhiệm vụ); hai là kiểm tra được mức độ hiểu bài của học sinh; ba là điểm số sẽ được tích lũy để đánh giá quá trình. Ví dụ, đối với mỗi buổi học, biên soạn một số câu hỏi trắc nghiệm để kiểm tra kiến thức liên quan; sử dụng các phần mềm online để soạn đề và gửi yêu cầu cho học sinh.
- Thứ tư, giao cho học sinh một số bài tập tự luận để luyện tập, vận dụng và củng cố kiến thức sau mỗi bài học, hướng dẫn học sinh làm bài vào vở, chụp kết quả bài làm và gửi qua mạng (Zalo, Email).

1.2. Bước 2. Lựa chọn nền tảng để tổ chức dạy học

- Thứ nhất, lựa chọn công cụ phù hợp cho từng định dạng tư liệu dạy học. Chẳng hạn, video thì dùng Youtube, Google Drive; tệp tin văn bản thì dùng Google Drive; trắc nghiệm thì dùng Google Forms. Giáo viên có thể sử dụng các nền tảng dạy học trực tuyến khác dựa theo điều kiện và ý đồ dạy học của mình; công cụ phải đơn giản đối với học sinh, nhưng vẫn hỗ trợ giáo viên kiểm soát được quá trình học tập.
- Thứ hai, quá trình dạy học qua mạng có thể đòi hỏi một số loại tư liệu khác nhau như video, yêu cầu hoạt động, bài tập trắc nghiệm, bài tập tự luận, ... Nếu để những tư liệu này rời rạc trên các nền tảng (phần mềm) khác nhau sẽ rất khó tổ chức dạy học. Chẳng hạn như, nếu chỉ Youtube thì khó tổ chức các hoạt động sau khi xem video bài giảng; nếu chỉ dùng Zoom hoặc Microsoft Teams hoặc Meet thì học sinh cần ngồi và theo dõi màn hình liên tục nhiều tiếng, v.v. Vì vậy, khuyến khích sử dụng các nền tảng cho phép kết nối/hỗ trợ nhiều loại tư liệu dạy học số hoá để giúp thể hiện được tiến trình dạy học theo ý đồ sư phạm của giáo viên và để học sinh có thể dễ dàng tiếp cận.

- Thứ ba, lựa chọn công cụ/mạng xã hội để tổ chức nhóm thảo luận và giao tiếp với phụ huynh, với học sinh nhằm chuẩn bị cho việc tổ chức tiến trình dạy học qua mạng. Chẳng hạn, có thể lập nhóm Zalo cho từng lớp; thống nhất với phụ huynh về khung giờ nhất định để học sinh được sử dụng thiết bị và phối hợp giám sát học sinh.

2. Tổ chức tiến trình dạy học qua mạng

2.1. Bước 1:

Trước khi đến giờ lên lớp (thường là khoảng 1 ngày), gửi đường link bài học cho học sinh thông qua công cụ mạng xã hội (Zalo, Facebook) để học sinh có thể xem trước.

2.2. Bước 2:

Đến giờ lên lớp, dùng nền tảng truyền tải hình ảnh thời gian thực (Microsoft Teams, Zoom, Meet) để kết nối lớp học, bắt đầu thực hiện tiến trình dạy học. Về cơ bản, nên dành một khoảng thời gian (không quá dài) của đầu buổi học để giảng bài, nhấn mạnh nội dung cốt lõi, giao nhiệm vụ rõ ràng và hướng dẫn các con xem video và sử dụng SGK, ... để thực hiện nhiệm vụ được giao.

2.3. Bước 3:

Sau khi được hướng dẫn và nhận nhiệm vụ, học sinh tự chủ thực hiện với tư liệu đã được cung cấp. Giáo viên “quan sát”, hỗ trợ:

- nhận cuộc gọi qua Zalo của học trò để trợ giúp (đối với học sinh chủ động);
- gọi kiểm tra xác suất việc thực hiện hoạt động tự chủ của học sinh (thường là những học sinh chưa thực sự tích cực, hoặc xoay vòng kiểm tra, ...);
- xem thông tin phản hồi kết quả học tập của học sinh qua bài trắc nghiệm nhanh kiểm thức (nếu giao ở Bước 2).

Qua đó, giáo viên nắm được thông tin, tổng hợp lại những điểm mấu chốt cần thảo luận và kết luận cho học sinh ở cuối giờ.

2.4. Bước 4:

Tiếp tục dùng nền tảng truyền tải hình ảnh thời gian thực (Microsoft Teams, Zoom, Meet) để kết nối lại lớp học. Tổ chức hoạt động: Báo cáo và thảo luận; đánh giá và chốt kiến thức; giao nhiệm vụ về nhà.

Thực hiện tiến trình dạy học qua mạng đòi hỏi giáo viên cần có sự trau dồi về kĩ năng CNTT, nhất là ở giai đoạn đầu áp dụng. Kết quả học tập của học sinh phụ thuộc rất nhiều vào cách thức tổ chức tiến trình dạy học. Mà tiến trình đó có mối quan hệ với kĩ năng sử dụng CNTT của từng giáo viên.